

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (ühexas koda)

12. jaanuar 2022*

Institutsiooniline õigus – Tõhustatud koostöö Euroopa Prokuratuuri asutamisel – Määrus (EL) 2017/1939 – Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröride ametisse nimetamine – Belgia esitatud kandidaatidest ühe ametisse nimetamine – Euroopa prokuröride ametisse nimetamisele kohaldatavad eeskirjad

Kohtuasjas T-647/20,

Jean-Michel Verelst, elukoht Éghezée (Belgia), esindaja: advokaat C. Molitor,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: K. Pleśniak, R. Meyer ja K. Kouri,

kostja,

keda toetab

Belgia Kuningriik, esindajad: C. Pochet, M. Van Regemorter ja M. Jacobs,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada nõukogu 27. juuli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1117, millega nimetatakse ametisse Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokurörid (ELT 2020, L 244, lk 18), kuivõrd sellega nimetatakse Yves van den Berge Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröriks ja lükatakse tagasi hageja kandidatuur,

ÜLDKOHUS (ühexas koda),

koosseisus: koja president M. J. Costeira, kohtunikud M. Kancheva (ettekandja) ja T. Perišin,

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hageja Jean-Michel Verelst töötab alates 2010. aastast Brüsselis (Belgia) kuninga prokuröri asetäitjana, kes on spetsialiseerunud maksuasjadele. Lisaks on ta alates 2. jaanuarist 2017 Belgia prokuratuuris arestimise ja konfiskeerimise keskasutuse (edaspidi „OCSC“) direktor ja enne seda oli ta alates 2013. aasta detsembrist sama asutuse asedirektor.
- 2 Euroopa Liidu Nõukogu võttis 12. oktoobril 2017 vastu määruse (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT 2017, L 283, lk 1). Selle määrusega luuakse Euroopa Liidu organina Euroopa Prokuratuur ja kehtestatakse selle toimimist puudutavad eeskirjad.
- 3 Määruse 2017/1939 põhjenduses 40 on märgitud:

„Euroopa peaprokuröri ja Euroopa prokuröride ametisse nimetamise menetlus peaks tagama nende sõltumatus. Nende legitiimsus peaks tulenema ametisse nimetamises osalevatest liidu institutsioonidest.“
- 4 Määruse 2017/1939 põhjendus 41 on sõnastatud järgmiselt:

„Valikukomisjon peaks koostama Euroopa peaprokuröri ametikoha kandidaatide nimekirja. Valikukomisjoni tööeeskirjade koostamise ja liikmete nimetamise õigus tuleks anda nõukogule, kes tugineb [Euroopa K]omisjoni ettepanekule. Selline rakendamisolukord kajastaks nõukogule [ELTL] artikli 86 alusel antud konkreetseid volitusi ning võtab arvesse Euroopa Prokuratuuri spetsiifilist laadi asutusena, mis on integreeritud tihedalt siseriiklikesse õigusstruktuuridesse, kuid on samal ajal ka liidu asutus. Euroopa Prokuratuur hakkab tegutsema menetlustes, kus enamik teisi osalejaid on siseriiklikud osalejad, nagu kohtud, politsei ja teised õiguskaitseasutused, ning seepärast on nõukogul eriline huvi olla osaline ametisse nimetamise menetluses. Nende volituste nõukogule andmine võtab samuti piisavalt arvesse mis tahes otsustusvolituse, millel on otsene mõju siseriiklikele kohtu- ja prokuratuurstruktuuridele, potentsiaalselt tundlikku laadi [...]“.
- 5 Vastavalt määruse 2017/1939 artikli 16 lõikele 1 esitab iga liikmesriik, kes teeb Euroopa Prokuratuuri asutamisel tõhustatud koostööd, Euroopa prokuröri ametikohale kolm kandidaati isikute hulgast, kes on asjaomase liikmesriigi prokuratuuri või kohtusüsteemi tegevliikmed, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kellel on selles liikmesriigis kõrgesse prokuratuuri- või kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja asjakohane praktiline kogemus liikmesriikide õigussüsteemide, finantsuurimiste ja kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õigusosalase koostöö valdkonnas.
- 6 Määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 2 on ette nähtud, et pärast sama määruse artikli 14 lõikes 3 osutatud valikukomisjoni (edaspidi „valikukomisjon“) põhjendustega arvamuse kättesaamist valib nõukogu välja ühe kandidaadi kõnealuse liikmesriigi Euroopa prokuröri ametikohale nimetamiseks, ja kui valikukomisjon leiab, et kandidaat ei täida Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks vajalikke tingimusi, on tema arvamus nõukogu jaoks siduv. Määruse 2017/1939

artikli 16 lõike 3 kohaselt valib nõukogu välja Euroopa prokurörid ja nimetab nad ametisse lihthäälteenamusega kuue aasta pikkuseks ametiajaks, mida ei saa pikendada, ning ta võib otsustada pikendada kuueaastase ametiaja lõpus volitusi maksimaalselt kolme aasta võrra.

- 7 Määruse 2017/1939 artikli 14 lõike 3 järgi kehtestab nõukogu valikukomisjoni tööeeskirjad ja võtab vastu otsuse, millega määratakse Euroopa Komisjoni ettepanekul ametisse selle liikmed.
- 8 Nõukogu võttis 13. juulil 2018 vastu rakendusotsuse (EL) 2018/1696 määruse 2017/1939 artikli 14 lõikega 3 ette nähtud valikukomisjoni tööeeskirjade kohta (ELT 2018, L 282, lk 8).
- 9 Rakendusotsuse 2018/1696 lisa pealkiri on „Tööeeskirjad“ (edaspidi „valikukomisjoni tööeeskirjad“). Vastavalt nende eeskirjade reegli VI punktile 2, mis puudutab Euroopa prokuröride ametisse nimetamise korda, vaatab valikukomisjon pärast liikmesriigi kandidaatide esitamist läbi selle, kas kandidaadid vastavad määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud nõuetele, ja kuulab esitatud kandidaadid ära, kusjuures see toimub ärakuulatava isiklikul kohalolekul. Samade eeskirjade reegli VII punkti 2 esimeses lõigus on ette nähtud, et „[l]äbivaatamise ja ärakuulamise tulemuste põhjal sõnastab valikukomisjon arvamuse kandidaatide kvalifitseerumise kohta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks, ning teatab selgesõnaliselt, kas kandidaat vastab määruse [...] 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele või mitte“. Reegli VII punkti 2 kolmandas lõigus on ette nähtud, et „[v]alikukomisjon lähtub kandidaatide pingerea koostamisel nende kvalifikatsioonist ja kogemustest“, kusjuures see pingerida „kajastab valikukomisjoni eelistusi ja [...] ei ole nõukogule siduv“.
- 10 Määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 ette nähtud kolme kandidaadi esitamiseks Euroopa prokuröri ametikohale avaldasid Belgia ametiasutused 25. jaanuari 2019. aasta *Moniteur belge*'is kandideerimiskutse, millele vastas kuus kandidaati, sealhulgas hageja. Need kandidaadid kuulas 14. märtsil 2019 ära apellatsioonikohtute prokuröride koda ja Belgia föderaalprokurör. Apellatsioonikohtute prokuröride koda leidis 20. märtsi 2019. aasta arvamuses Euroopa prokuröri ametikohale esitatud hageja kandidatuuri kohta, et „[hageja] varasemad ja praegused teenistusülesanded, eelkõige majandus-, finants- ja maksukuritegevusega võitlemisel, ning tema kogemus OCSC juhtimisel (Euroopa missioon – ARO – ja rahvusvaheline missioon – CARIN) aitaksid teda Euroopa prokuröri ülesannete täitmisel Euroopa Prokuratuuris“. Siiski märgiti, et „[hageja] ei suutnud prokuröride koda veenda, et tal on piisavalt selge ettekujutus tulevase Euroopa Prokuratuuri ja [liikmesriigi Euroopa] prokuröri ülesannetest ja kohustustest“. Kokkuvõttes andis apellatsioonikohtute prokuröride koda hagejale „Euroopa prokuröri ametikohale kandideerimiseks reservatsiooniga nõusoleku (skaalal: väga pooldav nõusolek – nõusolek – reservatsiooniga nõusolek – nõusolekut ei anta)“.
- 11 Belgia justiitsminister teavitas hagejat 11. aprilli 2019. aasta kirjas sellest, et ta esitas 29. märtsil 2019 valikukomisjoni presidendile määruse 2017/1939 artikli 16 lõike 1 alusel Euroopa prokuröri ametikohale kolm kandidaati, kelle hulka kuulus ka hageja.
- 12 Valikukomisjon kuulas hageja ära 24. mail 2019.
- 13 20. juunil 2019 saatis valikukomisjon nõukogule oma põhjendustega arvamuse Belgia Kuningriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaatide kohta.

- 14 Selles arvamuses täpsustas valikukomisjon kõigepealt, et elulugude ja motivatsioonikirjade ning 23. ja 24. mail 2019 toimunud ärakuulamiste põhjal leidis ta, et Belgia Kuningriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaadid vastavad määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele.
- 15 Seejärel märkis valikukomisjon, et ta järjestas need kandidaadid vastavalt oma eelistustele, milles hageja oli esimesel kohal, samas kui Yves van den Berge oli kolmandal kohal.
- 16 Hageja osas põhjendas valikukomisjon seda järjestust nii:

„Esitatud kandidaatide hulgast on [hageja] komisjoni arvates kõige sobivam Euroopa prokuröri ametikohale Euroopa Prokuratuuris [...]. [Hageja] on Brüsselis kuninga prokuröri asetäitja, Belgia föderaalse justiitsministeeriumi juures asuva [OCSCi] direktor. Oma teenistusaja jooksul on [ta] omandanud ulatusliku kogemuse raskete finantskuritegude, sealhulgas rahapesu ja raskete karussellpettuste uurimisel ja süüdistuste esitamisel. Samuti on tal väärtuslik kogemus kriminaalasjades tehtavas õigusosalases koostöös. [Hageja] kuulub kriminaaltulu jälitamisega tegelevate asutuste vahelise Camdeni (CARIN) võrgustiku juhtrühma ja kontaktide hulka ning osaleb korrapäraselt [liidu] töögruppides, mis puudutavad ebaseaduslikult saadud vara konfiskeerimise küsimusi. [Hageja] on näidanud, et ta on võimeline töötama mitmekultuurilises keskkonnas, sealhulgas kodukohariigist erinevate õigussüsteemidega, ja ta tunneb hästi liidu institutsioonide õiguslikku raamistikku [...]. Tal on ka arvestatav juhtimiskogemus.

Ärakuulamisel tutvustas [hageja] seda, milline on tema strateegiline visioon Euroopa prokuröri rollist ja tööst Euroopa Prokuratuuris, ning andis valikukomisjoni küsimustele väga täpsed vastused. Ta näitas, et tunneb hästi määrust [2017/1939] ja raskusi, millega Euroopa Prokuratuur võib kokku puutuda, ning pakkus välja toimivaid lahendusi nende ületamiseks. Valikukomisjon hindas seda, et rõhk oli pandud vajadusele, et Euroopa Prokuratuur peab oma menetlustes austama põhiõigusi ja menetlusõigusi. Valikukomisjon hindas eriti kõrgelt tema ekspertteadmisi seoses ebaseaduslikult saadud vara konfiskeerimise ja tagasinõudmisega ning tema pragmaatilist lähenemist võimalike konfliktide lahendamisel. Valikukomisjon on veendunud, et [hageja] vastab kõigile tingimustele, et temast võiks saada tõhus Euroopa prokurör“.

- 17 Euroopa prokuröride valimist ja ametisse nimetamist arutasid nõukogu justiits- ja siseküsimuste nõunikud kuue järjestikuse koosoleku käigus (edaspidi „COPENi koosolekud“), mis toimusid 9. septembril, 26. novembril ja 12. detsembril 2019 ning 1., 20. ja 22. juulil 2020.
- 18 Nõukogu eesistuja esitas 18. septembril 2019 alaliste esindajate komiteele (COREPER) dokumendi „Ülesanded ja menetlused Euroopa prokuröride valimisel“. Selle dokumendi punktis 8 oli märgitud:

„Tehnilise ettevalmistusega tegelevad nõukogu pädevad asutused (vastavalt pädevusele COPENi töörühm ja/või justiits- ja siseküsimuste nõunikud). Hindamine toimub valikukomisjoni saadetud põhjendustega arvamuste alusel, võttes arvesse valikukomisjoni mittesiduvat pingerida ja asjaolu, et valikukomisjon on juba hoolikalt hinnanud sellesse piiratud nimekirja kantud kandidaatide teeneid, kutsetegevust [ja] ametialast kvalifikatsiooni. Pärast seda hindamist teeb nõukogu pädev organ ettepaneku, keda nimetada Euroopa prokurörideks ja annab [COREPERile] soovituset nad ametisse nimetada. Vastavalt määruse [2017/1939] artikli 16 [lõigetele 3 ja 4] valib Euroopa prokurörid välja ja nimetab ametisse nõukogu osalevate liikmesriikide lihthäälteenamusega [...].“

- 19 COPENi 26. novembri 2019. aasta koosolekul märkis Belgia delegatsioon [*konfidentsiaalne*]¹.
- 20 COPENi 12. detsembri 2019. aasta koosolekul [*konfidentsiaalne*].
- 21 Belgia Kuningriik esitas 27. veebruaril 2020 nõukogule kirjaliku põhjenduse, mis puudutas [*konfidentsiaalne*].
- 22 Selles kirjalikus põhjenduses Belgia Kuningriik [*konfidentsiaalne*].
- 23 Belgia Kuningriik esitas seejärel apellatsioonikohtute prokuröride koja ja föderaalprokuröri seisukoha järgmises sõnastuses:
- „[*konfidentsiaalne*].“
- 24 Belgia Kuningriik selgitas lisaks, miks ta leidis, et käesolevas asjas tuleb arvesse võtta apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamust järgmises sõnastuses:
- „[*konfidentsiaalne*].“
- 25 Belgia Kuningriik täpsustas ka, et ta „[*konfidentsiaalne*].“
- 26 Belgia Kuningriik märkis oma kirjaliku põhjenduse kokkuvõttes, et „[*konfidentsiaalne*].“
- 27 COPENi 1. juuli 2020. aasta koosolekul meenutas nõukogu eesistuja, et [*konfidentsiaalne*].
- 28 Seetõttu arutati ANTICI rühma 13. juuli 2020. aasta koosolekul Belgia Kuningriigi Euroopa prokuröri valimist ja ametisse nimetamist.
- 29 COREPER võttis 24. juulil 2020 vastu Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröride ametisse nimetamise otsuse eelnõu.
- 30 Nõukogu võttis 27. juulil 2020 vastu rakendusotsuse (EL) 2020/1117, millega nimetatakse ametisse Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokurörid (ELT 2020, L 244, lk 18; edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 31 Vaidlustatud otsuse põhjendused 7 ja 8 on sõnastatud järgmiselt:
- „(7) Valikukomisjon koostas põhjendatud arvamused ja määras asukoha pingereas igale esitatud kandidaadile, kes vastas määruse (EL) 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele, ning esitas need nõukogule, kes sai need kätte 29. mail, 20. juunil, 11. oktoobril, 18. novembril ja 10. detsembril 2019 ning 16. juulil 2020.
- (8) Valikukomisjoni tööeeskirjade [reegli VII punkti 2] neljanda lõigu kohaselt koostas valikukomisjon kandidaatide kvalifikatsiooni ja kogemuste alusel kandidaatide pingerea. Pingerida kajastab valikukomisjoni eelistusi ja see ei ole nõukogule siduv.“
- 32 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 12 selgitas nõukogu, et ta hindas kandidaatide teeneid, võttes arvesse valikukomisjoni esitatud põhjendatud arvamusi. Sama otsuse põhjenduses 13 täpsustas nõukogu, et selle hindamise tulemusena järgis ta valikukomisjoni mittesiduvat pingerida kõikide

¹ Konfidentsiaalsed andmed on kustutatud.

osalenud liikmesriikide esitatud kandidaatide osas peale Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi ja Portugali Vabariigi esitatud kandidaatide, kelle osas tugines ta kandidaatide teenete erinevale hindamisele, mis tehti nõukogu asjaomastes ettevalmistavates organites.

33 Vaidlustatud otsuse artikli 1 kohaselt:

„Järgmised isikud nimetatakse Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröriks ajutise töötajana palgaastmel AD 13 kuueks aastaks ilma ametiaja pikendamise võimaluseta alates 29. juulist 2020.

Yves van den Berge

[...]“.

34 Nõukogu teavitas 7. oktoobri 2020. aasta kirjas nii hagejat kui ka kõiki teisi kandidaate, kes ei osutunud edukaks, vaidlustatud otsusest ja asjakohasest teabest põhjuste kohta, miks ta otsustas nimetada ametisse teise kandidaadi, käesoleval juhul Y. van den Berge.

35 Nii täpsustas nõukogu [*konfidentsiaalne*].

36 Sellega seoses tegi nõukogu mitu täpsustust. Nii selgitas ta [*konfidentsiaalne*].

37 Nõukogu rõhutas samuti [*konfidentsiaalne*].

38 Lisaks selgitas nõukogu [*konfidentsiaalne*].

39 Nõukogu täpsustas selles kirjas samuti [*konfidentsiaalne*].

40 Hageja palus 19. oktoobri 2020. aasta kirjas, et nõukogu edastaks talle kõik teda puudutava valikumenetluse läbiviimisega seotud dokumendid. Vastuseks edastas nõukogu hagejale 25. novembril 2020 valikukomisjoni antud hinnangu tema kandidatuurile, Belgia Kuningriigi kirjaliku põhjenduse, miks tuleks tähelepanuta jätta selle liikmesriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale nimetatud kandidaatide suhtes valikukomisjoni koostatud pingerida, samuti väljavõtted COPENi 26. novembri 2019. aasta, 12. detsembri 2019. aasta ja 1. juuli 2020. aasta koosoleku protokollidest osas, milles need puudutasid selle liikmesriigi nimetatud kandidaatide hulgast valiku tegemist, ning nõukogu 18. detsembri 2019. aasta dokumendi 12175/19, milles määrati kindlaks Euroopa prokuröride nimetamiseks nõukogus järgitav sisemenetlus ja veel kaks dokumenti ANTICI rühma osaluse kohta selles menetluses.

Menetlus ja poolte nõuded

41 Hageja esitas hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 21. oktoobril 2020, käesoleva hagi.

42 Belgia Kuningriik esitas 18. jaanuaril 2021 Üldkohtu kantseleisse saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevas asjas menetlusse nõukogu nõuete toetuseks. Üldkohtu üheksanda koja president andis 23. veebruaril 2021 loa menetlusse astumiseks. Belgia Kuningriik esitas oma kirjalikud seisukohad ja kohtuasja pooled andsid Üldkohtule teada, et neil ei ole ettenähtud tähtaja jooksul nende seisukohtade kohta märkusi.

43 Nõukogu esitas 26. jaanuaril 2021 Üldkohtu kantseleisse kostja vastuse.

- 44 Üldkohus otsustas nõukogu 11. veebruaril 2021 esitatud põhjendatud taotluse alusel ja Üldkohtu kodukorra artikli 66 järgi jätta käesoleva kohtuotsuse avalikust versioonist välja nii hagiavaldusele lisatud nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirja sisu kui ka kostja vastusele lisatud nõukogu 25. novembri 2020. aasta kirja ja selle lisade sisu.
- 45 Hageja ja nõukogu esitasid vastavalt 12. märtsil ja 19. aprillil 2021 repliigi ja vasturepliigi.
- 46 Pärast kohtunik B. Berke surma 1. augustil 2021, määras üheksanda koja president koja koosseisu teise kohtuniku.
- 47 Kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames esitas Üldkohus pooltele kirjalikke küsimusi. Pooled vastasid neile küsimustele ettenähtud tähtaja jooksul.
- 48 Üldkohus otsustas kodukorra artikli 106 lõike 3 alusel lahendada kohtuasja ilma menetluse suulise osata.
- 49 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus osas, milles sellega nimetatakse alates 29. juulist 2020 Euroopa Prokuratuuri Euroopa prokuröriks Y. van den Berge;
 - mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 50 Hageja palub Üldkohtul:
- jätta hagi põhjendamatusesse tõttu rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt;
 - teise võimalusena jätta vaidlustatud otsuse tagajärjed ELTL artikli 264 teise lõigu kohaselt kehtima kuni ajani, mil see akt asendatakse uue, nõuetekohaselt vastu võetud aktiga, kuid mitte rohkem kui 24 kuud alates selle liidu kohtu otsuse jõustumisest, millega tehakse käesolevas kohtuasjas lõplik otsus.
- 51 Belgia Kuningriik palub Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

Õiguslik käsitlus

- 52 Hagi põhjenduseks esitab hageja sisuliselt kolm väidet. Esimese väite kohaselt on sisuliselt rikutud Euroopa prokuröride ametisse nimetamist reguleerivaid norme, eelkõige menetlusnorme, mis on sätestatud määruse 2017/1939 artikli 14 lõikes 3 ja artikli 16 lõigetes 1–3, ning rakendusotsuse 2018/1696 artiklit 1, valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VI punkti 2 ja reegli VII punkti 2 ning diskrimineerimiskeelu põhimõtet. Teise väite kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust, mis on sätestatud ELTL artiklis 296 ja mis on tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 41. Kolmanda väite kohaselt on rikutud hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust ning tehtud ilmne hindamisviga.

Esimene väide, et rikutud on Euroopa prokuröride ametisse nimetamise korda reguleerivaid sätteid ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet

53 Esimene väide koosneb kahest osast.

Esimese väite esimene osa

- 54 Esimese väite esimeses osas väidab hageja sisuliselt, et nõukogu rikkus vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetlust reguleerivaid sätteid, kui ta võrdles kolme Belgia Kuningriigi esitatud kandidaadi teeneid selle liikmesriigi apellatsioonikohtute prokuröride koja ja föderaalprokuröri arvamuse ja mitte valikukomisjoni arvamuse alusel.
- 55 Hageja väidab siinkohal, et määruse 2017/1939 artiklist 16 nähtub, et pärast valikukomisjoni põhjendustega arvamuse kättesaamist valib nõukogu välja ja nimetab ametisse ühe kolmest kandidaadist, kelle on esitanud iga Euroopa Prokuratuuris osalev liikmesriik. Sellest järeldub, et nõukogu valik kolme asjaomase kandidaadi hulgast peab tingimata põhinema valikukomisjoni arvamusel. Hageja sõnul ei saa nõukogu seega asendada valikukomisjoni arvamust asjaomase liikmesriigi või pädeva riigisisese asutuse arvamusega, kelle roll piirdub sellise kolme kandidaadi esitamisega, kes vastavad määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele.
- 56 Määruse 2017/1939 artikli 16 sellist tõlgendust kinnitas nõukogu ise 18. septembri 2019. aasta sisedokumendis 12175/19, millega kehtestatakse menetlus, mida nõukogus tuleb Euroopa prokuröride ametisse nimetamisel järgida, ja mis on esitatud kostja vastuse lisas.
- 57 Hageja sõnul ilmneb aga vaidlustatud otsuse põhjendusest 13 ning nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjast ja nõukogu poolt kostja vastuse lisas esitatud tõenditest, et mis puudutab Belgia Kuningriigi esitatud kandidaadi nimetamist Euroopa prokuröri ametikohale, siis jättis nõukogu määruse 2017/1939 artiklit 16 rikkudes kõrvale selle liikmesriigi esitatud kandidaatide teenetele antud hinnangu valikukomisjoni põhjendustega arvamuses ning tugines teenete erinevale hindamisele, mida ei ole määruses 2017/1939 ette nähtud, ja mille tegid vastavat õigust mitteomavad organid, mis võtsid aluseks apellatsioonikohtute prokuröride koja ja Belgia föderaalprokuröri arvamuse.
- 58 Nõukogu ja Belgia Kuningriik vaidlevad hageja argumentidele vastu.
- 59 Kõigepealt tuleb märkida, et hageja ei vaidle vastu sellele, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmisele eelnenud menetlus viidi läbi nii, nagu seda on kirjeldatud eespool punktides 10–30.
- 60 Samuti tuleb märkida, et hageja ei ole väitnud, et määruse 2017/1939 artikkel 16 või artikkel 14 või valikukomisjoni tööeeskirjad oleksid õigusvastased, kuid ta leiab, et nõukogu on neid sätteid käesolevas asjas rikkunud.
- 61 Mis puudutab vaidlustatud otsuse vastuvõtmisele eelnenud menetlust reguleerivaid sätteid, siis tuleb meelde tuletada, et määruse 2017/1939 artikli 16 lõike 2 kohaselt valib ja nimetab nõukogu asjaomase liikmesriigi Euroopa prokuröri ametikohale ühe kolmest selle liikmesriigi esitatud kandidaadist pärast valikukomisjoni põhjendustega arvamuse kättesaamist. Samas sättes on ette nähtud, et kui valikukomisjon leiab, et kandidaat ei täida Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks vajalikke tingimusi, on tema arvamus nõukogu jaoks siduv.

- 62 Samuti tuleb meenutada, et määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et „Euroopa prokurörid valib välja ja nimetab ametisse nõukogu lihthälteenamusega kuue aasta pikkuseks ametiajaks, mida ei saa pikendada [...]“.
- 63 Valikukomisjonile usaldatud ülesande konkreetset ulatust on täpsustatud valikukomisjoni tööeeskirjades.
- 64 Nii vaatab valikukomisjon tööeeskirjade reegli VI punkti 2 kohaselt läbi selle, kas esitatud kandidaadid vastavad määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud nõuetele, ja kuulab kandidaadid ära, kusjuures see toimub ärakuulatava isiklikul kohalolekul. Tööeeskirjade reegli VII punkti 2 esimese lõigu järgi sõnastab valikukomisjon läbivaatamise ja ärakuulamise tulemuste põhjal arvamuse kandidaatide kvalifitseerumise kohta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks ning teatab selgesõnaliselt, kas kandidaat vastab määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele või mitte. Valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VII punkti 2 teises lõigus on sätestatud, et „[j]uhul kui esitatud kandidaadid ei vasta [nendele] tingimustele, palub valikukomisjon oma sekretariaadi kaudu asjaomasel liikmesriigil vastava arvu uusi kandidaate esitada“. Lõpuks on tööeeskirjade reegli VII punkti 2 kolmandas lõigus ette nähtud, et valikukomisjon koostab kandidaatide kvalifikatsioonist ja kogemustest lähtuvalt nende pingerea, mis kajastab valikukomisjoni eelistusi ning ei ole nõukogule siduv.
- 65 Nendest sätetest nähtub Euroopa prokuröride ametisse nimetamise menetluse osas, et nagu nõukogu õigesti märgib, on valikukomisjonil kaks erinevat ülesannet. Esimene ülesanne on koostada põhjendustega arvamus kandidaatide kvalifitseerumise kohta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks, märkides sõnaselgelt, kas kandidaat vastab määruse 2017/1939 artikli 16 lõikes 1 ette nähtud tingimustele või mitte. See arvamus, mis esitatakse pärast kandidaatide hindamist ja nende isiklikku ärakuulamist valikukomisjonis, on nõukogule siduv, kui ta tuvastab, et kandidaat ei vasta Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks kehtestatud tingimustele. Sellisel juhul palub valikukomisjon asjaomasel liikmesriigil esitada uus kandidaat. Nõukogu, kes määruse 2017/1939 artikli 16 lõike 2 alusel võib välja valida ja nimetada ametisse ühe kolmest asjaomase liikmesriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaadist alles pärast seda, kui ta on kätte saanud kandidaatide kvalifikatsioonide kohta valikukomisjonis koostatud põhjendustega arvamuse, võib seega vastava otsuse teha alles siis, kui valikukomisjon on andnud asjaomase liikmesriigi esitatud kolme kandidaadi osas positiivse põhjendustega arvamuse. Sellest järeldub, et nimetatud komisjoni esimene ülesanne on tagada, et nõukogu teeb valiku kolme kandidaadi vahel, kes oma kvalifikatsiooni arvestades vastavad Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks kehtestatud tingimustele.
- 66 Valikukomisjoni teine ülesanne on koostada tema eelistusi kajastav kandidaatide pingerida viimaste kvalifikatsiooni ja kogemuste alusel, st kandidaatide teenete võrdlus. Nagu on meenutatud eespool punktis 64, on valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VII punkti 2 kolmandas lõigus sõnaselgelt sätestatud, et see pingerida ei ole nõukogule siduv. Sellest järeldub, et valikukomisjoni teine ülesanne on üksnes nõuandjana võrrelda asjaomase liikmesriigi nimetatud ja Euroopa prokuröri ametikoha tingimustele vastava kolme kandidaadi teeneid, ning selle võrdluse võib nõukogu vajaduse korral võtta aluseks otsusele, millega ka nimetab ühe nendest kandidaatidest Euroopa prokuröri ametikohale.
- 67 Käesoleval juhul nähtub Belgia Kuningriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kolme kandidaadi kohta koostatud valikukomisjoni 20. juuni 2020. aasta arvamusest, mille sisu on esitatud eespool käesoleva kohtuotsuse punktides 14–16, et pärast kandidaatide hindamist ja ärakuulamist leidis valikukomisjon, et need kandidaadid vastavad määruse 2017/1939 artikli 16

lõikes 1 sätestatud Euroopa prokuröri ametikohale nimetamise tingimustele. Sellest arvamusest nähtub samuti, et valikukomisjon koostas oma eelistuste põhjal kandidaatide pingerea, milles hageja oli esimesel kohal ja Y. van den Berge kolmandal kohal, ning et see pingerida koostati kandidaatide kvalifikatsiooni ja kogemusi võrreldes.

- 68 Ühtlasi nähtub COPENi erinevate koosolekute protokollidest (vt eespool punktid 19, 20 ja 27), et Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaatide hindamise etapis märkis Belgia Kuningriigi delegatsioon [*konfidentsiaalne*].
- 69 Ka nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 13 (vt eespool punkt 32) ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjast (vt eespool punktid 34–36), et nõukogu ei tuginenud Belgia Kuningriigi Euroopa prokuröri ametisse nimetamisel oma otsuses mitte valikukomisjoni pingereale, vaid „teenete erinevale hindamisele“. Samadest asjaoludest nähtub, et selle hindamise raames pöörati erilist tähelepanu asjaolule, et [*konfidentsiaalne*].
- 70 Seega tuleb tõdeda, et kuigi valikukomisjon leidis tõepoolest Belgia Kuningriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kolme kandidaadi kvalifikatsioonist ja kogemustest lähtuvas pingereas, et hageja on nende ametiülesannete täitmiseks parim kandidaat, tugines nõukogu vaidlustatud otsuses nende teenete erinevale hindamisele, milles mängis olulist rolli apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamus, mille talle olid saatnud Belgia ametiasutused.
- 71 Esiteks tuleb aga meenutada, et valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VII punkti 2 kolmanda lõigu kohaselt ei ole asjaomase liikmesriigi esitatud kolme kandidaadi kvalifikatsiooni ja kogemuste põhjal koostatud valikukomisjoni pingerida nõukogule siduv (vt eespool punkt 63).
- 72 Teiseks tuleb märkida, et ei määruse 2017/1939 artikli 16 lõigetega 2 ja 3 ega valikukomisjoni tööeeskirjadega ei ole vastuolus see, kui nõukogu võtab artikli 16 lõigetes 2 ja 3 antud otsustuspädevuse raames liikmesriigi esitatud kolme kandidaadi vahel valiku tegemisel arvesse teavet, mille talle on esitanud nõukogus esindatud liikmesriikide valitsused või ka mõnikord asjaomane liikmesriik ise.
- 73 Eeltoodust järeldub, et hageja eksib, kui ta väidab, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel rikuti selle vastuvõtmist reguleerivaid menetlusnorme, eelkõige määruse 2017/1939 artikleid 14 ja 16 ning valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VI punkti 2 ja reegli VII punkti 2.
- 74 Järelikult tuleb esimese väite esimene osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Esimese väite teine osa

- 75 Esimese väite teises osas leiab hageja, et nõukogu on rikkunud diskrimineerimiskeelu põhimõtet, kui ta tugines Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi ja Portugali Vabariigi Euroopa prokuröride ametisse nimetamise otsuses teenete hindamisele, mille tegi vastavat õigust mitteomav organ, tuginedes samas ametisse nimetamise otsuses teiste Euroopa Prokuratuuris osalevate liikmesriikide puhul valikukomisjoni arvamusele, kooskõlas määrusega 2017/1939.
- 76 Selles osas tuleb meelde tuletada, et diskrimineerimiskeelu või võrdse kohtlemise üldpõhimõtet ei ole rikutud sarnaste olukordade erinevalt kohtlemisel või erinevate olukordade samamoodi kohtlemisel, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt 5. detsembri 2013. aasta

kohtuotsus Solvay vs. komisjon, C-455/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:796, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. juuni 2021. aasta kohtuotsus Krajowa Izba Gospodarcza Chłodnictwa i Klimatyzacji vs. komisjon, T-126/19, EU:T:2021:360, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 77 Käesolevas asjas ei saa vastupidi hageja väidetele aga tuleneda asjaolust, et nõukogu ei järginud Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi ja Portugali Vabariigi puhul Euroopa prokuröride ametisse nimetamisel valikukomisjoni koostatud pingerida, et ta tugines käesolevas asjas oma sellekohases otsuses teenete hindamisele, mille tegi vastavat õigust mitteomav organ.
- 78 Tuleb nimelt meelde tuletada, et määruse 2017/1939 sätetest ja valikukomisjoni tööeeskirjast nähtub, et valikukomisjoni koostatud pingerida Euroopa Prokuratuuris osalevate liikmesriikide esitatud kandidaatidest ei ole nõukogule siduv ja viimane võib kandidaatide teenete võrdlemisel, mida ta peab lõppotsustajana tegema, arvesse võtta teavet, mille on esitanud nõukogus esindatud liikmesriigid (vt eespool punktid 71 ja 72).
- 79 Seega, nagu väidab nõukogu, ei tõenda asjaolu, et määruses 2017/1939 ette nähtud menetlusnormide kohaldamine viis selleni, et nõukogu järgis mõnel juhul valikukomisjoni koostatud pingerida ja teistel juhtudel kaldus sellest pingereast kõrvale ja tugines oma otsuses teenete erinevale hindamisele, et teatavaid kandidaate oleks diskrimineeritud.
- 80 Seega tuleb esimese väite teine osa ja seega esimene väide tervikuna põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et rikutud on põhjendamiskohustust

- 81 Hageja väidab, et vaidlustatud otsuses, nagu see avaldati Euroopa Liidu Teatajas, ei ole põhjendatud, miks nõukogu otsustas loobuda valikukomisjoni koostatud pingereast ja tugineda teenete erinevale hindamisele, mis tehti nõukogu ettevalmistavates organites.
- 82 Hageja sõnul ei saa nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kiri seda põhjenduse puudumist korvata. Nimelt on esiteks tegemist tagantjärele edastatud põhjendusega, mida ei ole seega esitatud vaidlustatud otsuses, nagu see on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas. Otsuse põhjendused, mille eesmärk on just nimelt selle aluste väljaselgitamine ja nõukogu poolt selle otsuse vastuvõtmisel tehtud valiku põhjendamine, peaksid olema olemas ja tuvastatud otsuse tegemise ajal.
- 83 Teiseks ei ole selles kirjas esitatud põhjendused asjakohased, kuna need on vastuolus Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaatide hindamise süsteemiga, mis on kehtestatud määruses 2017/1939. Hageja viitab siin asjaolule, et nõukogu põhjendas Belgia Kuningriigi Euroopa prokuröri ametisse nimetatud kandidaadi valikut asjaoluga, et [konfidentsiaalne]. Hageja viitab sellega seoses ka asjaolule, et nõukogu põhjendas oma valikut asjaoluga, et [konfidentsiaalne]. Hageja sõnul ei õigusta need asjaolud seda, et nõukogu omistab liikmesriigi asutuse arvamusele esimuse liidu pädeva organi ehk valikukomisjoni arvamuse suhtes. Lisaks ei õigusta [konfidentsiaalne] kriteerium ametisse nimetatud kandidaadi eelistamist hageja kandidatuuri suhtes.
- 84 Nõukogu ja Belgia Kuningriik vaidlevad hageja argumentidele vastu.
- 85 Kõigepealt tuleb meenutada, et ELTL artiklis 296 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktis c ette nähtud põhjendamiskohustus sõltub asjaomase akti laadist ja selle vastuvõtmise kontekstist. Põhjendusest peab selgelt ja üheselt mõistetavalt ilmnema õigusakti vastu võtnud institutsiooni

arutluskäik selliselt, et esiteks oleks huvitatud isikutel võimalik mõista võetud meetme põhjendusi, et kaitsta enda õigusi ja kontrollida, kas otsus on hästi põhjendatud või mitte, ja teiseks oleks liidu kohtul võimalik teostada õiguspärasuse kontrolli (vt selle kohta 11. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 86 Sellest tuleneb, et põhjendus tuleb üldjuhul edastada huvitatud isikule tema huve kahjustava otsusega samal ajal ning põhjenduse puudumist ei saa kõrvaldada sellega, kui huvitatud isik saab otsuse põhjendustest teada liidu kohtus toimuva menetluse käigus (28. veebruari 2008. aasta kohtuotsus Neirinck *vs.* komisjon, C-17/07 P, EU:C:2008:134, punkt 50; vt ka 11. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 87 Käesolevas asjas tuleb märkida, et vaidlustatud otsusega valis nõukogu välja ja nimetas Euroopa prokuröri ametikohale ühe kolmest kandidaadist, kelle esitas iga liikmesriik, mis osales tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuri asutamisel.
- 88 Esiteks tuleb aga tõdeda, et sellist ametisse nimetamise otsust ei saa pidada üldkohaldatavaks aktiks, kuna see ei puuduta üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriaid ning kuna kõiki liidu õigussubjekte, kellele laieneb Euroopa Prokuratuuri pädevus, ei saa samuti pidada ametisse nimetamise otsuses silmas peetud selliseks isikute kategooriaks. Asjaolu, et vaidlustatud otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas, ei muuda samuti selle õiguslikku olemust (vt 8. juuli 2021. aasta kohtumäärus Mendes de Almeida *vs.* nõukogu, T-75/21, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2021:424, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 89 Teiseks tuleb märkida, et otsus nimetada Euroopa prokuröri ametikohale teatav Euroopa Prokuratuuri asutamisel tõhustatud koostöös tegeva liikmesriigi esitatud kandidaat tähendab sellega lahutamatuult seotud otsust keelduda nimetamast samale ametikohale teisi selle liikmesriigi esitatud kandidaate (vt 8. juuli 2021. aasta kohtumäärus Mendes de Almeida *vs.* nõukogu, T-75/21, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2021:424, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 90 Sellest järeldub, et vaidlustatud otsust tuleb käsitada kui üksikaktide kogumit, mis kahjustab teisi isikuid kui neid, kellele see otsus on adresseeritud, nimelt Euroopa Prokuratuuris osalevate liikmesriikide esitatud kandidaate, keda nõukogu ei ole Euroopa prokuröriks nimetanud (vt 8. juuli 2021. aasta kohtumäärus Mendes de Almeida *vs.* nõukogu, T-75/21, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2021:424, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 91 Seega tuleb asuda seisukohale, et arvestades eespool punktides 85 ja 86 viidatud kohtupraktikat, tuli vaidlustatud otsuse põhjendus osas, milles sellega lükati kaudselt tagasi hageja kandidatuur Belgia Kuningriigi Euroopa prokuröri ametikohale, põhimõtteliselt edastada talle vaidlustatud otsusega samal ajal.
- 92 Selle kohta tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse, nagu see on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, ainus põhjendus on toodud selle otsuse põhjenduses 13. Seal on nimelt märgitud, et „Belgia, Bulgaaria ja Portugali esitatud kandidaatide osas ei järginud nõukogu valikukomisjoni mittesiduvat pingerida, tuginedes nende kandidaatide teenete erinevale hindamisele, mis tehti nõukogu asjaomastes ettevalmistavates organites“.

- 93 Hageja väidab, et see põhjendus ei võimalda tal mõista, miks nõukogu otsustas loobuda valikukomisjoni koostatud pingereast, kus oli teda nimetatud Belgia Kuningriigi esitatud kandidaatide hulgast parimaks kandidaadiks Euroopa prokuröri ametikohale. Hageja leiab, et nõukogu oli valikukomisjoni arvamuse sisu arvestades kohustatud põhjendama, miks ta otsustas selle pingerea järgimata jätta.
- 94 Siinkohal oleks sobiv meelde tuletada, et põhjenduses ei pea olema täpsustatud kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna seda, kas akti põhjendus vastab ELTL artiklis 296 sätestatud nõuetele, tuleb hinnata nii selle sõnastusest kui ka kontekstist ja kõikidest asjaomast valdkonda reguleerivatest õigusnormidest lähtudes (vt 6. septembri 2006. aasta kohtuotsus Portugal vs. komisjon, C-88/03, EU:C:2006:511, punkt 88 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 95 Nagu on tõdetud eespool punktis 66, tuleneb valikukomisjoni tööeeskirjade reegli VII punkti 2 kolmandast lõigust, et Belgia Kuningriigist Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kolme kandidaadi osas nende kvalifikatsioonist ja kogemustest lähtuvalt koostatud valikukomisjoni pingerida ei ole nõukogule siduv. Viimasel oli seega vabadus kas seda pingerida oma otsuses aluseks võtta või tugineda kandidaatide teenete erinevale hindamisele.
- 96 Seega väidab hageja ekslikult, et vaidlustatud otsuse põhjendus oleks pidanud võimaldama tal mõista, miks nõukogu otsustas valikukomisjoni koostatud pingerea järgimata jätta.
- 97 Siiski tuleb märkida, et vastupidi nõukogu väidetele ei võimalda vaidlustatud otsuse põhjenduses 13 sisalduv iseenesest ei hagejal ega Üldkohtul mõista, miks nõukogu leidis, et Belgia Kuningriigi Euroopa prokuröri ametikohale nimetatud kandidaadi teened on paremad kui hagejal.
- 98 Nõukogu argument, mille kohaselt võis hageja mõista, miks ametisse nimetatud kandidaadi kandidatuuri eelistati tema kandidatuurile, sest talle saadeti Belgia apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamus ja valikukomisjoni arvamus teda puudutavas osas, ei sea seda järeldust kahtluse alla, kuna vaidlustatud otsuses ei olnud ühtegi viidet sellele, et nõukogu tugines otsuses Belgia Kuningriigi esitatud teabele, nimelt apellatsioonikohtute prokuröride koja ja föderaalprokuröri arvamusele parima kandidaadi kohta Euroopa prokuröri ametikohale.
- 99 Siiski tuleb tõdeda, et 7. oktoobri 2020. aasta kirjas, mille sisu on esitatud eespool punktides 34–36, esitas nõukogu piisavalt üksikasjalikult põhjused, miks ta leidis, et ametisse nimetatud kandidaat sobib paremini Euroopa prokuröri ülesandeid täitma kui kaks ülejäänud kandidaati.
- 100 Seega, kuigi oleks olnud soovitatav, et hageja kandidatuuri tagasilükkamise täiendavad põhjused oleks talle edastatud samal ajal, kui vaidlustatud otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas, tuleb märkida, et hageja sai nendest põhjustest teada nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjast, st enne hagi esitamist, ning käesoleval juhul võimaldas selline teatavakstegemine tal hinnata selle otsuse põhjendatust ja kaitsta oma õigusi, mida kinnitavad ka kolmanda väite toetuseks esitatud argumentid, mis viitavad sõnaselgelt nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjas toodud põhjendustele.
- 101 Eeltoodust järeldub, et hageja ei saa selles osas tulemuslikult väita, et on rikutud põhjendamiskohustust, nagu seda on selgitatud eespool punktides 85 ja 86 viidatud kohtupraktikas.

- 102 Lisaks tuleb meenutada, et väide, et on rikutud ELTL artikli 296 teist lõiku, erineb väitest, et on tehtud ilmne hindamisviga. Nimelt, kuivõrd esimene neist, mis puudutab põhjenduse puudumist või selle ebapiisavust, kuulub ELTL artikli 263 tähenduses olulise vorminõude rikkumise alla ja on avalikul huvil põhinev väide, mille liidu kohus peab tõstatama omal algatusel, siis teine väide, mis puudutab otsuse sisulist õiguspärasust, kuulub EL toimimise lepingu rakendusnormi rikkumise alla ELTL artikli 263 tähenduses ning liidu kohus võib seda kontrollida vaid siis, kui hageja on sellele tuginenud. Põhjendamiskohustus erineb seega vaidlustatud otsuse põhjenduste sisulisest põhjendatusest (vt selle kohta 2. aprilli 1998. aasta kohtuotsus komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punkt 67).
- 103 Seega tuleb edututena tagasi lükata hageja argumendid, kuivõrd need on esitatud põhjendamiskohustuse rikkumise väite toetuseks, ja milles ta leidis, et nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjas esitatud põhjendused on vastuolus Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kandidaatide hindamise süsteemiga, mis on kehtestatud määruses 2017/1939, sest nõukogu eelistas Belgia apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamust valikukomisjoni arvamusele.
- 104 Kuna need argumendid kattuvad suures osas argumentidega, mille hageja esitas kolmanda väite põhjendamiseks osas, milles see tugineb ilmsele hindamisveale, analüüsitakse neid igal juhul selle väite raames.
- 105 Sellest järeldub, et teine väide, mis puudutab põhjendamiskohustuse rikkumist, tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et on rikutud hea halduse põhimõtet, hoolitsemiskohustust ja tehtud ilmne hindamisviga

- 106 Hageja sõnul näeb põhiõiguste harta artikli 41 lõige 1 õiguse puhul heale haldusele ette õiguse erapooletule ja õiglasele kohtlemisele. Avaliku teenistuse valdkonnas, eriti mis puudutab avalike ülesannete täitmiseks või avalikule ametikohale nimetamist või määramist, tõi see põhimõte kaasa hoolitsemiskohustuse tekkimise, mis tähendab, et administratsioon peab toimiku läbivaatamisel, *a fortiori* kaalutusõiguse korral, hindama objektiivselt kõiki talle esitatud asjaolusid. Hageja märgib, et Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohus on otsustanud, et kui töövõtmise menetluses ei kasutatud olemasolevat kaalutusõigust ega võetud arvesse hageja huvides olevaid asjaolusid, mis on seotud ühelt poolt töövõtmise suhtes kohaldatavate eeskirjadega ja teiselt poolt asjaomase isiku kvalifikatsiooni ja teenetega, ning jäeti sel viisil kaalutusõigus praktikas kasutamata, samuti võttes arvesse kõiki tähtsust omavaid asjaolusid, on institutsioon eiranud hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust ning teinud ilmse hindamisvea.
- 107 Kuna käesoleval juhul sai nõukogu teha otsuse asjaomase liikmesriigi Euroopa prokuröri kandidaadi valimise ja ametisse nimetamise kohta alles pärast valikukomisjoni põhjendustega arvamuse kättesaamist ning kuna viimase ülesanne oli koostada kandidaatide kvalifikatsiooni ja kogemuste alusel nende pingerida, pidi nõukogu igal juhul põhjendama kandidaadi valikut ja tema ametisse nimetamist, võrreldes selleks tulemuslikult ja konkreetselt kandidaatide teeneid, mida võis teha valikukomisjoni arvamusele tuginedes või sellest andmeid saades ja ise võrdluse läbi viies.
- 108 Lisaks väidab hageja, et nõukogu pidi oma otsuses võrdlema teeneid objektiivsetel andmetel põhinevalt, st hindama seda, kas kandidaadi toimiku põhjal on tal Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks vajalik kvalifikatsioon. Hageja leiab, et võttes arvesse tema laialdast töökogemust nii

finantskuritegude uurimisel ja süüdistuste esitamisel kui ka kriminaalasjades tehtava koostöö vallas, oleks nõukogu pidanud sellisel teenete võrdlemisel jõudma järeldusele, et tema kogemus oli ametisse nimetatud kandidaadi omast selles osas parem, mis nähtub selgelt valikukomisjoni arvamusest. Nõukogu aga ei hinnanud teeneid sel viisil, vaid üksnes kordas Belgia ametiasutuste esitatud kirjalikus põhjenduses sisalduvaid asjaolusid, mis puudutasid väljavalitud kandidaadi teeneid, võrdlemata neid teiste kandidaatide, nende hulgas hageja teenetega.

- 109 Hageja heidab nõukogule ette ka seda, et viimane eelistas Belgia apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamust valikukomisjoni arvamusele, jättes esitamata oma seisukoha viimase sisu osas ega põhjendanud selle kõrvalejätmist.
- 110 Hageja väidab ka, et toimiku põhjal ei ole kontrollitud väidet, et apellatsioonikohtute prokuröride koja ja föderaalprokuröri arvamuses anti eelkõige üldine hinnang kandidaatide töö tulemuslikkusele nende karjääri jooksul. Seevastu valikukomisjon hindas hageja sõnul esitatud kandidaatide teenistuskäiku sisuliselt, kusjuures hagejal on ette näidata eriti oluline juhtimiskogemus, mida rõhutas valikukomisjon oma arvamuses ja mida ei olnud teistel Belgia Kuningriigi esitatud kandidaatidel.
- 111 Hageja väidab lisaks, et nõukogu kostja vastuses esitatud väite kohta, et ta „väärtustas eriti kandidaatide võimeid ja kogemust, mis on seotud liikmesriikide kesksel tasandil kriminaalpoliitika elluviimise määratlemise ja kooskõlastamisega, sealhulgas kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö osas, ning suutlikkust võtta suuremat koordineerimis- ja järelevalvevastutust“, ei leidu toimikus ega eelkõige vaidlustatud otsuse põhjenduses tõendeid, samuti ei põhjenda see, miks eelistati ametisse nimetatud kandidaati, võttes arvesse seda, et hagejal on nendes valdkondades suurem töökogemus.
- 112 Hageja leiab samuti, et nõukogu väide, mille kohaselt „ta märkis, et Belgia [Kuningriigi] poolt nimetatud kahe teise kandidaadi, sealhulgas hageja kohta on apellatsioonikohtute prokuröride koda väljendanud märkimisväärseid reservatsioone“, ei vasta toimikule. Hageja täpsustab, et teda puudutava arvamuse punktis E on märgitud, et „[hageja] varasemad ja praegused teenistusülesanded, eelkõige majandus-, finants- ja maksukuritegevusega võitlemisel, ning tema kogemus OCSC juhtimisel (Euroopa missioon – ARO – ja rahvusvaheline missioon – CARIN) aitaksid teda Euroopa prokuröri ülesannete täitmisel Euroopa Prokuratuuris“.
- 113 Lõpuks märgib ta, et sama arvamuse punktis E esitatud väitesse, et ta „ei suutnud [apellatsioonikohtute prokuröride] koda veenda, et tal on piisavalt selge ettekujutus tulevase Euroopa Prokuratuuri ja liikmesriigi prokuröri ülesannetest ja kohustustest“, tuleb suhtuda kriitiliselt, kuna selle on esitanud riigisisene asutus, ja seda tuleb igal juhul võrrelda hageja kandidatuurile valikukomisjoni põhjendustega arvamuses antud hinnanguga.
- 114 Nõukogu ja Belgia Kuningriik vaidlevad hageja argumentidele vastu.
- 115 Tuleb märkida, et hageja heidab nõukogule ette, et viimane tugines vaidlustatud otsuses vääralt asjaoludele, mis sisaldasid Belgia ametiasutuste kirjalikus põhjenduses selle kohta, miks tuleks kõrvale kalduda valikukomisjoni koostatud pingereast, kuigi need asjaolud puudutasid üksnes ametisse nimetatud kandidaadi teeneid ega puudutanud selle kandidaadi teenete võrdlemist kahe teise kandidaadi, sealhulgas hageja teenetega. Lisaks leiab hageja, et tema suhteliselt suurema töökogemuse põhjal võrreldes ametisse nimetatud kandidaadi omaga oleks nõukogu pidanud järeldama, et tema on parim kandidaat Euroopa prokuröri ülesannete täitmiseks.

- 116 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et institutsioonil on täidetavale ametikohale kandideerivate isikute teenete hindamisel ja võrdlemisel ulatuslik kaalutlusruum ning see ei koosne mitte ainult hinnangust asjaomaste isikute pädevusele ja professionaalsusele, vaid ka hinnangust nende iseloomule, käitumisele ja isikuomadustele (vt 3. veebruari 2005. aasta kohtuotsus Mancini vs. komisjon, T-137/03, EU:T:2005:33, punkt 97 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 117 See on nii seda enam, kui täidetava ametikohaga kaasneb suur vastutus (3. veebruari 2005. aasta kohtuotsus Mancini vs. komisjon, T-137/03, EU:T:2005:33, punkt 98).
- 118 Käesoleval juhul tuleb märkida, et määruse 2017/1939 artikli 9 kohaselt moodustavad Euroopa prokurörid koos Euroopa peaprokuroriga Euroopa Prokuratuuri kolleegiumi, mis teeb otsuseid strateegilistes küsimustes, näiteks määrab kindlaks Euroopa Prokuratuuri prioriteedid ning uurimise ja süüdistuse esitamise põhimõtted (vt selle määruse põhjendus 24), ning konkreetsetest kriminaalasjadest tulenevates üldküsimustes, eelkõige selleks, et tagada Euroopa Prokuratuuri süüdistuse esitamise põhimõtete ühtsus ja tõhusus liikmesriikides. See kolleegium võtab vastu Euroopa Prokuratuuri kodukorra ning muud sisemist korraldust ja erinevaid selle tegevuse haldusaspekte puudutavad otsused.
- 119 Lisaks täidavad Euroopa prokurörid vastavalt määruse 2017/1939 artikli 12 lõigetele 1, 3 ja 5 erinevaid ülesandeid. Eelkõige teostavad nad järelevalvet uurimiste ja süüdistuste esitamise üle, mille eest vastutavad nende päritoluliikmesriigis asja menetlevad Euroopa delegaatprokurörid. Nad võivad anda juhiseid asja menetlevale Euroopa delegaatprokurörile, on kontaktisikuks ja teabekanaliks alaliste kodade ja oma vastavate päritoluliikmesriikide Euroopa delegaatprokuröride vahel. Nad jälgivad Euroopa Prokuratuuri ülesannete rakendamist oma liikmesriikides, muu hulgas selleks, et vältida jurisdiktsioonide konflikti liikmesriigi asutuste ja Euroopa Prokuratuuri vahel. Erinevalt Euroopa delegaatprokuröridest ei ole Euroopa prokuröride ülesanne viia läbi uurimisi, esitada süüdistusi ega saata kriminaalasju liikmesriikide kohtutesse.
- 120 Lisaks on Euroopa Prokuratuuril nagu ka liikmesriikide keskasutustel seoses kriminaalasjades tehtava erinevat liiki rahvusvahelise koostööga keskasutuse ülesanded, nagu on ette nähtud määruse 2017/1939 põhjenduses 104 (vt ka selle määruse põhjendus 109).
- 121 Sellest järeldub, et Euroopa prokuröri ametikohaga kaasneb suur vastutus, mida kinnitab muu hulgas palgaaste AD 13, millele nad ametisse nimetatakse ja mis vastab Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade I lisa kohaselt nõuniku või sellega samaväärsele ametikohale. Euroopa prokuröri ametikoht asub seega direktori (AD 15–AD 14) ja üksuse juhataja või samaväärne ametikoha (AD 9–AD 14) vahel.
- 122 Seega on nõukogul vastavalt eespool punktides 116 ja 117 viidatud kohtupraktikale lai kaalutlusõigus liikmesriigi Euroopa prokuröri ametikohale kandideerivate isikute teenete hindamisel ja võrdlemisel.
- 123 Seda nõukogu laia kaalutlusõigust tuleb arvestada hageja esitatud argumentidele hinnangut andes.
- 124 Esiteks, mis puudutab hageja argumenti, et nõukogu ei ole võrrelnud Belgia Kuningriigi esitatud kolme kandidaadi teeneid, vaid tugines üksnes selle liikmesriigi esitatud dokumentidele, mis puudutasid vaid ametisse nimetatud kandidaadi teeneid, siis tuleb märkida, et Belgia ametiasutused selgitasid 27. veebruari 2020. aasta kirjalikus põhjenduses nõukogule, et [konfidentsiaalne].

- 125 Lisaks tuleb märkida, et 7. oktoobri 2020. aasta kirjas selgitas nõukogu enne ametisse nimetatud kandidaadi töökogemuse üksikasjade esitamist, et [*konfidentsiaalne*].
- 126 Seega tuleb tõdeda, et kuigi vaidlustatud otsuse põhjenduses, mida on täiendatud 7. oktoobri 2020. aasta kirjaga, puudub üksikasjalik võrdlev hinnang Belgia Kuningriigi nimetatud kolme kandidaadi igäihe teenete kohta, nähtub sellest põhjendusest siiski, et nõukogu leidis, et ametisse nimetatud kandidaadi teeneid, mis on selles kirjas täpsemalt välja toodud, tuli eelistada kahe teise kandidaadi, sealhulgas hageja teenetele.
- 127 Seega tuleb tagasi lükata hageja argument, et nõukogu ei tuginenud vaidlustatud otsuses Belgia Kuningriigi poolt Euroopa prokuröri ametikohale esitatud kolme kandidaadi teenete võrdlusele.
- 128 Teiseks, mis puudutab hageja argumenti, et nõukogu tugines ekslikult Belgia apellatsioonikohtute prokuröride koja arvamusele, võrdlemata seda arvamust valikukomisjoni arvamusega, siis piisab, kui meenutada, nagu on tõdetud eespool punktis 63, et valikukomisjoni koostatud pingerida Belgia Kuningriigi esitatud kandidaatidest ei olnud nõukogule siduv.
- 129 Kolmandaks, mis puudutab hageja argumenti, et nõukogu leidis ekslikult, et Belgia apellatsioonikohtute prokuröride koda väljendas tema suhtes reservatsioone, siis tuleb märkida, et selle koja arvamuses on tõepoolest toodud järgmine positiivne hinnang: „[hageja] varasemad ja praegused teenistusülesanded, eelkõige majandus-, finants- ja maksukuritegevusega võitlemisel, ning tema kogemus OCSC juhtimisel (Euroopa missioon – ARO – ja rahvusvaheline missioon – CARIN) aitaksid teda Euroopa prokuröri ülesannete täitmisel Euroopa Prokuratuuris“. Samas arvamuses on siiski märgitud, et „[hageja] ei suutnud [apellatsioonikohtute prokuröride] koda veenda, et tal on piisavalt selge ettekujutus tulevase Euroopa Prokuratuuri ja liikmesriigi prokuröri ülesannetest ja kohustustest“. Lisaks tuleb rõhutada, et oma arvamuse kokkuvõttes andis apellatsioonikohtute prokuröride koda „Euroopa prokuröri ametikohale kandideerimiseks reservatsiooniga nõusoleku (skaalal: väga pooldav nõusolek – nõusolek – reservatsiooniga nõusolek – nõusolekut ei anta)“. Seega ei eksinud nõukogu, kui ta märkis 7. oktoobri 2017. aasta kirjas, et apellatsioonikohtute prokuröride koda väljendas olulisi reservatsioone hageja kandidatuuri suhtes Euroopa prokuröri ametikohale.
- 130 Neljandaks, mis puudutab hageja argumenti, et tema töökogemus on palju suurem kui ametisse nimetatud kandidaadi oma, siis tuleb märkida, et nagu nähtub nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta kirjast, [*konfidentsiaalne*]. Neil asjaoludel, arvestades nõukogu laia kaalutlusruumi, ei tõenda asjaolu, et hageja töökogemus neis valdkondades oli palju suurem kui ametisse nimetatud kandidaadi oma – isegi kui see osutuks tõendatuks –, et nõukogu oleks teinud ilmse hindamisvea.
- 131 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et hageja ei ole tõendanud, et nõukogu ületas käesolevas asjas oma laia kaalutlusõiguse piire, kui ta valis välja ja nimetas Euroopa prokuröri ametikohale Y. van den Berge.
- 132 Lisaks tuleb sama moodi nagu nõukogu märkida, et argumendid, mille hageja esitas hea halduse põhimõtte ja hoolitsemiskohustuse väidetava rikkumise tõendamiseks, põhinevad eeldusel, et kui nõukogu oleks käesolevas asjas järginud nendest põhimõtetest tulenevaid kohustusi, oleks hageja kandidatuur Euroopa prokuröri ametikohale tingimata heaks kiidetud. Tuleb aga tõdeda, et need argumendid kattuvad etteheidetega, mille hageja esitas teise väite raames, mis puudutab põhjendamiskohustuse rikkumist, ning käesolevas väites osas, mis puudutab ilmset hindamisviga, ja mõlemad väited on juba tagasi lükatud.

- 133 Neil asjaoludel tuleb kolmas väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 134 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 135 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb tema kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja nõukogu kohtukulud, nagu komisjon on seda nõudnud.
- 136 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud. Belgia Kuningriigi kohtukulud tuleb seega jätta tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (üheksas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta Jean-Michel Verelsti kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud.**
- 3. Jätta Belgia Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Costeira

Kancheva

Perišin

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. jaanuaril 2022 Luxembourgis.

Allkirjad